

პირველს ქელტონისს, ახალის-მო-
მიხილვისას, ზოგის, დიდი ხანი, რაც
ჩვენს გავსობა ანდრია აუგო არდერს
ვაგელოვანს გამოაპასუნა კიდევ, მუ-
ღოუმების ხელოვნად და ჩვენ მდღეობების
ჩოტეს არ დავაწყნებთ. მითხვენივე
მხოლოდ ამას დავაწყნებთ, რომ სხენე-
ბულის ქელტონისს, რადგან ვაგელო
ქელტონისსა სხანს და უკანასკნელ
წირობადამც, ამ ბოლოს დროს ბუ-
ლიობაშია და თქვენს, რაც მიგვი-
ლოცნია იმისთვისაც და იმის მოთხე-
ლებისათვისაც, არ ციკოთ, ამ ხელო-
ბას სწრაფად და დადა იგი, თუ
უკანაბროს, მაგრამ ეს ყიკოთ,
რომ ორივე შემთხვევაში მასთან სპარ-
ძილდელად ლიტერატურას ხელი არ
აქვს.

რაც შეეხება შერაგ ქელტონისს,
ის დღე კიდოდ სანახვს, რომ „დრო-
ბაში“ გიგანობის ფურცლების ფსის
აწევანდ ორი სიტყვა იყო ნათქვამი
„შერაგ ქელტონისს“ არც თითქმის ჰყოფს
უარს და ამას რეკლამად ვითვლირს,
რადგან „დროების“ რედაქტორი მენ-
შაუკ-გმასურებია. რომ ჩვენი შერაგ-
შენა რედაქციის ხასიათს სრულიად
მოკლებული იყო; ამის მოწმად მო-
წოდებულ „როგორც“ „დროების“ მი-
თხველობის ის თუნდა ახალის-მო-
მიხილვისას, რომელთაც ჩვენი შერაგ-
შენა ნაწილში წაუკეთებთ, ეს სი-
ტყუარსა სიტყვის თარგმანში, მაგრამ
ამასთანავე მხალი-მიმოხილისა,
მოთხველობისათვის მიგონიდა განსჯა,
თუ ჩვენი შერაგ-შენა უფრო დამარტყვე-
ლია ლიტერატურის წეს-წყობაზე.

მედიამ ქართულმა ჩვეულებამ; ეს
ყველას ახელიდა გავსება და
ლამარაგი იცე ხანდა, როგორც
ცეცხლის ალი მხიარულს ბუბარში.
ბოლოებში სინდისიანად ასრულებ-
და თვის მოგაგობას და ყველა იქ
მყოფის საღერამოლოს გულიანად
სვამდა და ზედ პავტრა ოხუნჯურ სიტ-
ყვასაც აყრულებდა. მაგრამ ამასთან
ნავე იგი ფიხობოლოდ უნდა ყოფი-
ლიყო, რადგან წესა სძის დროს
ქართველებში ისე სასტიკად უნდა
იქნას დატული, როგორც დატულია
ნიგეციის სტუდენტებში. თუ ვინმეს
ნაკლი შეგნისის, ნახევარ ულუფა-
ზედ-კი არ დაეცინებ, რაც უფრო
სამართლიან იქნებოდა, არამედ რა
თქმა მდებარე სხეულებამოკვეს.
თუ დავუბრუნებთ, რომ ყველას სად-
ღერამოლო უნდა დაეცოდის, დე-
დად წაიხილავდენია, თუ ამ სმას რა
ცხელი მდებარე შეიძლება მოკვეს.
მაგრამ დილის ორი საათია და
დროა, წავიდეთ.

ღამე შევენიჭებთ; მერაღ თუ სად-
მე ნახათ იმის ბრწყინვალე განს-
კვლევებს, როგორც იმ ცის კუნძულებს,
რომელიც დავსასანს დაჰყურებს.
ითქვას იმის ეპოპეიან ბადრ
მთვარეს, რომელიც თავის მკრთალს
სხევის დაღმა იყრის და მტკიცის
შეიკრებში ავაძამებს. წყარად მი-
ლის ძველი ძირისა (მტკიცარი) შე-
მოადგომის უკანასკნელ წყობისაგან
მოდრეხული და თავის-ძლიერ ტალ-

ბის, თუ ვაზეთში მძინის და ნათე-
სების ქება და საძველელის მწვეა-
ნიც, (რედაქციისა, № 317 და 331).

თუ „ახალი-მიმოხილის“ თან-
მშრომელნი სხვის „არ-კოლას“ დიდ
კოლად სხენენ, არ იქნებოდ ური-
გო, რომ თავიანთ მკითრ ცრადვებში
დაიწვივებისადმი არ მივცეთ.

შენაქი პრინციპი
— მთოდვე ვგატყობინებენ, რომ
იმ მუშებს, რომელთაც წარსულს ხე-
დების სახეშივე გმოსივის ქვე-
უმტკიცებთ, დღემდის შრომის ფსი
არ მყოფილია. მხოლოდ იმისა ჩამო-
სულან ამ მუშების წარმომადგენელინი
და ვაგაზრდებენ და მტკიცებენ გზის მო-
იჯარადე ინერენს.

სწორედ, რომ ვასაკრეველოვ
საკმე, რამდენადღაც ჩვენ ვიცით ამ
გვარ მუშაობისთვის ისეთი ხარჯ-
აღრიცხვა მტკიცება ნოლზე, რომ
ზნაირად წარმომადგენელია და ჰეს სხე-
ბუთი უნდა მტკიცდეს სხვა-დასხვა
გვარს მოგაგარებთ, რომ ასე ულ-
მერთოდ სწავლებენ მთის ხალხს...

ჩვენს დღემდე ვგატყობინებენ, რომ
იქ სწავლობდა მყოფს ზეგისა და ბუ-
ღანაყრის ცხვარსა და სხელო-ფეს სა-
ქმარეს ჩინებული ამინდი და დეგა-
და ქარს დღის მოვლიანა.

ჩვენ მივიღეთ „მ. შიგინაძისაგან
ახლად დაბეჭდილი ოთხ-მოკმედიბა-

ლებში მოაქვს ქვიზა და ჩამოარებენ
თვისს ნაპირებს.
ყელის სახაპირადამ, სადაც ჩვენა
დღევანდ, მოჩანს ტრასებისეი ნაშე-
ნარბა შილიხისას; სახელები ერთი ერთ-
მანეთზედ ახალბელოვან და საღს
მანეთზედ მიმკრინებ, აქა-იქ შერაგ-
ლები მოჩანს, თითქო ნახატზედ მელანი
დაღურითაო; ზოგან დღემდისზედ
ფაზისზედ რილიდ ორბულებსა, რა-
მელნიც მთვარისა და დღემდისის შერაგ-
დასტურებენ; აი კიდევ ბრწყინვალე
ავადლები, გუმბათები ეკლესიებისა,
გარშემო მდებარე მფარების თავის-
დამტკიცნი; მათი ჯერები, მთვარისა-
გან გაბრწყინვალებულინი ნათოდ მო-
ჩანან ბნელს ალავზედ. სწორედ თა-
ვისებურნი ხასიათნი ატყა ამ მძინარე
ქალკას...

მინ იცის, რამდენი ამბები თქვენს
დროს საუკუნეს დაეცვლია მის თავი-
დამ დიდად, როგორც ამგელ-ლომბა
(ბურჯ-სუნამა) დასაწყობა აქ ქე-
ლაქის აწვენა სრულიად ახალ დრომ-
დენ, რადგან სასარკლები და მხმა-
ლები მიგებულ ვადმოლოდენ, შერაგ-
დენ, ჰკარცავენ და ცეცხლის უკო-
ლებდენ. მან ეს ისეც ის ხალხა,
რომელიც ხმლით ხელში მიიღო და
დასამინდელად, და ცოლად, რომ მტკიცის
ციქნა ტკილის სიწმინეს დაუფთ-
ხობდა? მხოლოდ იმთა დამშვიდებულნი
სინაიზე, უზრუნველად, იქნება მეტის
მეტად უზრუნველად; რადგან არა
პეიკობან მასზედ, მერაგ დღე არს

ნი კომედი, მეგერი მეგერის ზან-
ლოგი, თხზ. ბრ. იაკობიძისა. წიგ-
ნი შეიცავს 70 სტუოდ დაბეჭდილ
ვერს და ღირს 25 კას.

ჩვენი ვითარებები დაბეჭდვით შე-
დგენილია: „მე ვახლავარ სოფ-
მასტერისა, „მეგერი“ ამოჩეუ-
ლი. ეს ოთხი წიგნიდან ვახლავარ,
რაც ვახლავარ, ამ თანამდებობას და
ცხელა ეს თავის დახანა და განთავის-
უფლება მინდა. მხსობრე სოფელსა;
მაგრამ არ მანთავისუფლებს, ესთხვე-
ნი, ნაილნიკისა და მთავისა; რამა ჩვენი
საკმე არ დრესო! (სხვა-სხვა თითქმის)
აღარ ვიცო, ხალწივად და ვისა ესთხ-
ვო, რომ ისეც თავისუფლო ვამა-
დენ.

ბიზოვე, ბატონო რედაქტორო,
ვაძობსალოთ ეს ჩემი სურვილი თქვენს
საბატო ვახლავარ, რომ ცეცხ, ამით
მინც არის თავის დავისმანა ჩვეთვის
სანელი და ვასაკრებს საქმის წარ-
მოებისაგან.

გრაგოლ მარაგული.

მასეთილამ გვეწერენ შემდეგ: ბა-
ზოვადღე წელს მასეთი ვერ იყო და
ვერ არის სანატრელ მდომარეობაში
ჯერ იყო და შემდეგ ნაწილი ნაშ-
რომ-ნაწილი კარახალისა სტეცემ
განადატურა შემდეგ მანს-თბილისის
წიგნებში თითქმის განახლებითი ამო-
პობა ნაშეგვარია, და რაც დალო-
პობას ვაღურის, უფილობის ვე-
მარცვლი ვერ დისარული.

ამ მოუხელობას ზედ დავიბოა ს-
ქონლის ქორი და ისედაც ვაძიორად

უშხადებს. ეს არის უმთავრესი თვისე-
ბა ეხლანდელისა. ეს რეველონი
თითქმის სიმსუბუქემდე მიღის. მის-
საკცი არ ამბობენ; ჩვენს შემდეგ ქე-
ვაზედღე ნუ იქნებოდა არა — თუნდა
ხელად ქე-ვაზედღე ნუ იქნებოდა...
მაგრამ მასთანავე ეს ხალხი სტეცემ
რის მოყვარულია, ზღობობიანი, სულ-
დელი, სიმატიკონი, ნიჭით სავსე და
სწორილად თავებლობა მომარაგული.
ბევრნი მათგანი, ისტორიკოსის გე-
რის ჩამომავლობისანი, რადგან უც-
თესი საქმე არ ჩავარდნით ხელში,
ენასებურებანი სახელმწიფოს; ჯერში
მიღან, ფოსტაში მასხრობენ, აქი-
ვის ფულსა ჰკრევენ, რომ შემდეგში
მარც მამათგან გარდმოცემული სა-
ხელი სარგავლები ხელ-მხელად დაიბ-
ნახებოან. მსეთი სიადილით უფარ-
ჰყოფი ბრწყინვალე ცხოვრებისა და
უთავილად უფრო პატივს მზატებს
მათს სახელს, ვიდრე იმათ, რომელ-
ნიც თავიანთ მამაპაეულ ქონების
სმანში და ქალღლის თამაშობაში
ჰელანდენ, დამეებს უფლოდ ატარე-
ვენ და დღე ძილში; არ ჰკრევენენ
არც კოლზედ, არც შეიღებულ და
წარმოადრეილი აქეთ, რომ ასეთის
„იღებულის“ ცხოვრებით იცენ სა-
ხელს და დღემდის თავიანთ მამაპა-
თა. მაგრამ მათ მამაპაეულ შეგლოთ
ესეთი ცხოვრება და საუკუნედაც
ავდელიად აიკოლბედენ თიღანდა: ამის
ხელის აძღვრად მათ დიდი ყმა და მა-
შხლის, დიდ შემოსავალი, ვაწუწვე-

რომ ამ ვადა მწილად ჩაიბრუნა ჯერ
სახოვადღე მახეობი და განსკუთ-
რებით თიღის მასხრობი, იმისთანა
სოფელს (მთელს გომე-ვაგობა მხა-
რეში), რომელშიაც სამშობად არ
მეგინვაზედღეს ეს ჩვენი კოლონიზირად
დამთრგუნელი სენი ისე ვაგლოტა
ჩრქინი საქონელი, რომ შედარებით
წარსულ წელთან მეოცე წაწილიც
აღარ არის და საჭირო საქონლისა...
მზების ასევე ვადმოყოლი, ვატყუე
ბული საქონლის ლემო (რადგან და-
მარცხეს ველორ ასიან) და სდგას ერ-
თი საწმინლო მძიმე სენი, რომელიც
აწუქებს და სწამლავს ჰეცის და მით
ერთი თად აძლიერებს ამ სენს.

მას თან მოკვეს თითქმის შექ-
მული იფენია, უცვლილი, რომე-
ლიც მოღებულობა, როგორც თით-
ქმის იღებუნი ისე უმტკიც წაწილ თიღი
თიღის მახრის სოფლებში, გრცელდება
თან-და-თან და შეუბრუნდელი მეს-
რის მოხარდ თობას... ლე ისე
არ გავს, რომ ორი და სამი საფ-
რღვი არ ითხრებოდეს აკაურ სასაფ-
ლოდზედღე მარა ამისა, კიდევ არის
რადგან ერთი ვადა სენი, რომელიც
უფრო აწუქარ-ხოდმენშია ვაძიორე-
ბული და რომელსაც „სახანს“ „მე-
სურებისა“ (ტეცის) ეძახის ხალხი...
ჯერ ეს სენი არაის ვაძიორეული
მართლა „მე ხურევა“ არის, თუ
სხვა რამ ქორი.

„ბიჭო, შენე“ ვაგწმუნებენ,
რომ ამიერ-კავკასიის რქინის გზას
კიდევ სხვა ახალი წესობა მოსვლია

ცხელი ომები... მაგრამ ეხლა ყოველ
დასა ფრეი აქვს შეცვლილი... მხო-
ლოდ სინდის შილისა, რომ შემდეგის
დღის შრომისათვის ახალი ძალიონე
შემოკრეობას უფრო კი ამ დროსვე
სასხილის მშავსი შერაგ-შენა
ბულის იფენენ და თავისებური მას
ზურჩისა ვაგმოდ და მისი სიწმინე;
ოკრითი-სიკავილი სამსახური მზერე-
ნადედასარსულ ფარებით სინთო-
ზედ და ვიხევი, მხოლოდ საუბრის
დროს, მორიგად ვაის უფლოდენ სუფ-
რას... მხოლოდ ყველგან სიწმინე...
მაგრამ არა, აი, ჩვენს ახლა მოის-
მის მუქების ხმა. ახლა მოლოდენ.
ღმერთში, ღმერთო ჩემო, ჩვენი ნაც-
რობი ორგანი, რომელიც აკაურ
ხალხს იცე მწყვეტებით, უკრავს ტრა-
ვიატას მხას: addio del passato, მე-
რ პოლკის ტატკედლი იქ მყოფნი
ტაშა აყოლებენ და ერთი მათგანი
ამ უკრავს მესუქანზედ, დღევანდს უფ-
ლის. ეს არის უმბადრესი წოდებთა-
განი და ახლანდელი — აწიორად
აბარებს დროს...

მართლა რომ addio del passato!
ითიქმის ხმა-მალა წარმომსთქვი ამ
ელევიურს მდომარეობაში — აი, კიდევ
ახალი ვალს... მს, და კმეული მს-
მარ! ნეტა დასმო შენი რაგანის
წლის დედა და მასწოლო შენს ეხლან-
დელს შეიღებს...

მოკრობისაგან. როგორც ვიცით, ეს
როს იმ გზაზეა, რომელსაც მთა-
ვანს ერეკვა და თავს ვაიბადი აწირს,
თუ უკრძალავდა არ შეუძრულად აქ-
ციონისკენს. ახლად მოკრობის ნიშნად, 71 მ.
მ. გაღრმავდა ამ რკინის გზის სასარგებ-
ლოდ ამ ახრით, რამ იგი მოწყობადი
ქმნიან წყლის გადაღება-გამოსაღვას სს-
კრობისათა მისკვლით.

— როგორც ვახუშტისა სწორად,
(„არსს ვურც“) განჩინებულა მტკიცე-
რად განსაზღვრობის განხრის უკმარისად
შეუძრავდა, რადგან უფლებანი და უფლებ-
სწრედს დადგენასათვის დაწესონ მათი
მისხრის-გებაში მიტეხება.

— წინა ვითისაგან გამაგრებულად
საზოგადოებისათვის თ. რ. ერთისად
შეუძრავდა ერთი სრული ეგზემპლარი
, დროისაჲს: 1876 წლისა და მისგან
ცალკე რომცხად, როგორც ამჟამად ვახუშ-
ტის, ისე ვახუშტისაგან, ვახუშტისა
და სასოგადო-გაგონისა: იმ ეგზემპლარ-
ისაგან შესწავლად, რომელსაც მისხრ-
გაღებას სწრულად არა ჰქონია.

წამილი რედაქტორთან

ბატონო რედაქტორო!

ნება მიბოძეთ, თქვენს პატივცემულ
ნის გახთვის საზოგადოებას დაუყოფნით
თქვენს და მოიხებო ქართველ საზო-
გადოებასად შემდეგა სამწუხარო გა-
რემობა აქაური ქართველის სტუდენ-
ტების მდგომარეობის შესახებ. იმე-
რის კენჭობა მოხსენებულს ჭაბუკს უკრ-
ძო ხასიათი აქვს, მაგრამ დარწმუნე-
ბული ვარ, რომ ქართველ საზოგადო-
ებებს მიღწევა საინტერესოდ მიზ-
ნად ჩვენი ბედობლობა, რომ ამ გა-
რემობას, თუნდაც მხოლოდ ერთს
სტუდენტს შეეხებოდეს, გულ-მტკი-
ნეულია და მწუხარებთა მოის
მერს.

სამწუხარო ვარემობა, რომელნი-
დაც მათგან მიუცქილა თქვენი უ-
რადლება, ის არის, რომ საზოგადო-
ებასთვის და სტუდენტობის ჩვენ
ქართველებს ამ ქვეყნის ბუნება და
პაუა მეტად მკაცრად გვეუბნება...

რუსეთის მეტად სიკეთე და მკაცრი ჰე-
თის ძალის სიკეთე და მკაცრი იმის,
რომ ჩვენ, საზოგადოების ქვეყნის მცხო-
რები სტუდენტობის განხრისათვის
მხოლოდ მის წინააღმდეგ სტუდენტობის
ქ. ხარკობა მოიყარა თავი ქათ-
ვითა და სტუდენტობის, რისთვის იქცა-
ხეობამდე. ის პატარა „ახალმწიფი“ ამ
მეცნიერებისა და ილქობის თქვენი
განსწავთარებლად, რამდენადც შე-
ედლო და რამდენადც ვარემობა
ნების აძლევდა მეცნიერებისა მისი
თანა მოყრებულ ქალაქში, რომ
გორაკი არის იქ. ხარკობა, მაგრამ
უღმრავლობა ბუნებამ იქვე უკმარის
წლის დასაწყისში იმის თაგი: ხუთი-
ექვსი კვირა ამანაგავთავი ვაგონის
აიდა: ის ავადმყოფობა, რომელიც
სამშობლო ქვეყანაში არც კი შეე-

წერდა კაცს, აქ მეტის-მეტ და-
ლას შეგვიბან. ლოკატორები (პრო-
ქსორები) ერთხელ უნდავეთ ხოლ-
მე სამშობლოში დაბრუნებას, რად-
გან საქართველოს ბუნება დი-
ტორებზედ უკიდრჩენს აქ გახრნი-
ლქვეს, თუ იგი უკანასკნელ ხარისხად
არ არის მისული; მაგრამ ეს ზოგჯერ
მოუფერხებელი სდება. ზოგი სტუ-
დენტი აქ სიკვლავს არჩევს უ-
რთოდ სახლში დაბრუნებასა და
უწყაოვად სტუდენტობისა, რად-
გან ზოგჯერ შეძლება ნების ან ა-
ნაგონი. იტალიაში ვაგონებზედ
საქართველოში ი. შ. შეიღო, სტუ-
დენტი მისგან კურსისა. მის რის და-
ვალაბით შეფერვავეთ საქონილ ფუ-
ლი და აქ არ მოკვლავთ: (ეს ფული
დალუბრუნებას სტუდენტობის ბ. შ. შე-
იღო, რომელიც აგრეთვე
ლოკატორების რჩეით წაიღო სახლში
თავის წარჯობა. დღეს აგრე მისგან
ერთი უფეთსაგანი სტუდენტი რ.
ნ-ძე გვაცვდება უღრმით და სისხლის
ღებინებით, და არ ვიცი, რომ ვუ-
ხეიანი პროქსორისა და მკაცრი
ჩია „დაყოფებელი“ სამშობლო-
ში გამოვხანეთ. მაგრამ რითი?
დავლყოფის გამოაჩვენას მთავრ
კლასით შეიღოვა თქვენი უნდა და
ჩვენ, ღრმის სტუდენტებს, სად შევი-
დინად, რადგან უკვლავ ჩვენგან მოს-
ის 15-25 წანასამდე რვეში და ვინც
მომან. იღებს, ის შედგებულ სტუდენ-
ტულ ითვლება. ნორთი და მკაცრ
რჩეუბის ბუნებასად საბრძოლველად
კი საქონი არა ნაქვებს 40 მან. სა-
ზოგადოდ შეუძლებლობა და სიღარი-
ბე ჩვენი არის მთავრ მიზეზი, რომელ-
იც მტლს უწყობს სხვადასხვა ავად-
მყოფობას. რადგან რ. ნ-ძე ერთი
შეძლებულ სტუდენტობადაც ით-
ვლება, ტელეგრაფი გვეუბნება მის
მამას, აღუკაცს ქ. მთათისში, ვი-
მამას და, წარმოიხადი ჩვენი მი-
ვიკრება და მწუხარება! არც ერთმა
არ დაევიწყა. მქვნი ტელეგრაფი მი-
ვიკრება და მამსების მავთრ სათვლელ
ტელეგრაფებით ვაგონის სახლში. არ
იფიქროთ, რომ ნ. ნ-ძე (მამა) ავად-
მყოფის სტუდენტობის შეუძლებლობა
კი იყოს! სრულიად არა. პატი თუ-
მანი კი არა, სპი თქვენის გამოვხ-
ანი შეუძლებას: არც ერთი ახლად გულ-
ქვეთ მამის დასაყრდენად რა საზო-
გადოება ვახუშტობის სხვა დედ-მამას უხარ-
ლო ტელეგრაფი, რომელიც ამ მი-
ვიკრებათაგან მეტად არა სწრაფად,
ვლეთ-მელტის მავთრის ხოლმე, ვი-
ღრე წარმოვხან და ამ შესანიშნავს მამას
კი ექვსად უკრე ვერ ვაგებრკინა.
მშობლისგან ასე მამა შეიღობის გრძობ-
ის დასაყრდენად, და განათლებული ამის
უწყებურებად ერთი-ორად სასოვარ-
ვეთობაზედა ჩვეყარა. ხული გვი-
წებს ამ გულქვეთობისაგან, გულ-ხელ
დასაყრდენი შექცეობით ავადმყოფ-
და ფულით, შეიღობისთვის ხელ-მო-
ღენი და უღაროდ ქვიღონი, რადგან
ჩაქვისი საკონდიტლებს სამარში!

„А ближе къ родному предѣлу
ему-сь хотѣлось лечь“.

ქ. ხარკობა,
ქრისტეშობისთვის 12.

საბაბსო

ასახლად თ. დ. მისითაჲს.

ნათქვამია ზღაპრად, რომ ქუთაისის
ღრის ლობებშია ჰაერში ვაღ-
რიალდება და ვეფხეს მაღლა აწვეს
ისევე! იმ გულ-ველით და გულ-
ღიდა ჩიც იმ ღრის ისა ჰგონია,
რომ კი უნდა ჩამოვარდეს და ვე-
ხებით უფროაჲს ჰაერში შეგვინა,
რომ იმითი ქვეყანა გადარჩინოს.
ამ ვაგონი რომ ყოველ ხალხშია:
მაგალითად რუსეთისა აქვს ზღა-
პად ნათქვამი, რომ ერთი წყალ-წყა-
ლა ჩიტი გულ-მოსული ჩიხებდა:
„ზღვა უნდა გადავწყვიტა“. მს აჩაი
ცხადი იმას ნიშნავს, რომ ზოგი-
ერთი სულდამდებელი მტლს ჰევირ-
ბენ თავით თავზე; სესისა ერესა
ხილენ და თანაბრით მკითხედ თუ
გინდ მლოვეის მარცლის მეტრს არ
იყავს, საყვირელი ჰგონიით და იმ-
ბუქს ადარებენ.

მსულბული ვართ გამოვტყდეთ,
რომ ამ ვაგონთაგან ეყუთის სამ-
შობლოს მტარებელი, ე. ი. დამა-
მხინვეთელი მშენიერი ჭრანტუხ-
ლი დამხმარს. სრულიად ისტორიის
უფკაცო. მ. დ. მისითაჲს ცალკურად
ვაგონია, რომ დღესმე საქართვე-
ლოში შაბ-ბაბის შემოსული, ქვეყანა
აუთხრებია, ხალხიც ზოგი მოუღლავს
და ზოგიც დაუშინებია; იმასაც
აუღია კლამი, უტყუარი ხელი ჭრან-
ტუხული პიესისათვის, თვლები დაუ-
თხრია, დაუშინებია და თანაც ისა
ჰგონია, რომ ეს არის ვაგონსავე
შაბ-ბაბის თანადროებით და ვშობ-
ჯერ უშობელი რამა და ისი ვერ
ვაგუა, რომ ხმოს თავი და ისიც
გაუტყუარებელი გამოვტყდა.

ის ადგილი, ის მონაღობები,
რომელნი პირ-დაპირ ვადგომთარ-
გნია, კილვე სსამიყინო ვასაგონი
არაინ, მაგრამ სადაც კი თავის აზრით
ჩაუთავს, ისი-კი იმს მეს უნდა ჩაბარ-
დეს. მაგალითი. 1) ერთ არის ის აღ-
გონის შეიღო, რომელიც სამეგრელოდ
ამ სიზორის წამოსული სახანდარი
და ისე მონებრებული მთილისის ვალა-
განთან, რომ ვერ ვაგონი საჩასტლებს
მთილისის შემოსულს! მიიან უთო-
ბით, ითრემ ტყვედ ჩავარდნილი ხში-
რებს რომ ჯობითი ვიყავ და მესხ-
ბრეთ, მიახელითა, უხანებს — ვანა
ჭკვიანისგან ამ ვაგონი ქვეყნ-
სამოსლებო? 2) რისთვის გამოდიან სს-
ნაზე ან ბერი და ამ ქალაქ რომ-
ღია მათში ბერი და რომელი ქალაქ-
მალი ბერივით იქველება, შეგებრ-
უსჯულებით და ბერს კი ღელა-კაც-
ეთი მოშით ენა ჩავარდნია. 3) რა-
მეც ვაგონა პატარა ტყვეს ვაგონება, რო-
მელსაც თითონვე იმხის, მე ვერ ვა-

ტარა ვერ, არა მესხობის მახატო-
რი სხვი იღლებდა უფრო ვაგონ-
ი რამდენად, ასე რომ თანამედრ შე-
ვლიან ავტორს ბოლოში მოხადის
მკითხველთაჲს: ანატივეთ მისითაჲს
ამ პიესის დახმარება. 4) ვი გუ-
გონია, რომ შაბი ომში მოიხდა და
ქალი თან დაჰყავდა, ღლომშიაღ რომ
ისტუმრებს ჰაერის საყლავად და
სასეირნოდ! ძველად რომ ვაგონს
დღენდენ საზოგადოდ ღლომში, ეს
ვითი, მაგრამ ჰაერის საყლავად და
საყურადლო ალავად რომ ვაგონით,
ეს ახალი გამოკვლევაა. 5) რომელი
ერთი ვითქვით! ასე რომ მიყვეთ
პიესაში ღიარა დარჩენა და მამ
ამის შემდეგ ჩაღო ადღებულეს თ.
მისითაჲს?

მშენიერი რომ ვაგონების ღრის ცი-
ვი მკვლის ნათქვამი მიუფიქროთ, მა-
ღლობით ჩამოვარდნის, მაგრამ შე-
დევ კი, როცა ის სხვა საზოგადო-
ებობებს შეეცადა ჰაერში შეხედეს ისე
იმ საქმელს, ასე იყო „სამშობლოს“
საქმეც: იმ ღრის გამოვტყდა, თავი,
როცა ჩვენს ხალხს ამ ახრით დაწე-
რილი რამ ენატრებოდა და ვაგონი-
ღიად მივიდეს. მს თვისავე სურვილს
მეტრეოდა და შეცდომით დაგვი-
გონებდა ვაგონს ავტორს კი ვეგონა, თუ
ჩემმა პიესის ღიარება ააღლეოა.
ახლა, როდესაც საზოგადოება თან-
დათან ფხიზლდება და გულ-გრილი
უყურებს ამ პიესას, თავ. მისითაჲს
მხინვეთელი მშენიერი ჭრანტუხ-
ლი დამხმარს. სრულიად ისტორიის
უფკაცო. მ. დ. მისითაჲს ცალკურად
ვაგონია, რომ დღესმე საქართვე-
ლოში შაბ-ბაბის შემოსული, ქვეყანა
აუთხრებია, ხალხიც ზოგი მოუღლავს
და ზოგიც დაუშინებია; იმასაც
აუღია კლამი, უტყუარი ხელი ჭრან-
ტუხული პიესისათვის, თვლები დაუ-
თხრია, დაუშინებია და თანაც ისა
ჰგონია, რომ ეს არის ვაგონსავე
შაბ-ბაბის თანადროებით და ვშობ-
ჯერ უშობელი რამა და ისი ვერ
ვაგუა, რომ ხმოს თავი და ისიც
გაუტყუარებელი გამოვტყდა.

დასასრულ ქვეც უნდა ვაღვიროთ,
რომ თ. მისითაჲს ნება დავებოთ
მაგ პიესის თანახმად, მხოლოდ წერი-
ლობით ვერ ვაგონებო, რადგანაც
სხვა ვეფხე მქონდა და დღეს-კი, რო-
გორც სხვის გულიდამ ვაგონდანი
თვის სსამეფი დასტურია; ნუ თუ
პატივსანი სტყვესაც ნორტიო უნ-
და? თუ მართლა ნების არ იძლეოდა,
რამდენად ღღერ ვაგონი აქვს გამო-
ცხადება და წარმოადგის შუა, გა-
ნა ვერ მოასწრობდა აქამდელს, თუ
მართლა აქამდელა ჰქონდა გულში?

რაც შეეხება მთავრ დასის შედ-
გენას ეს მხოლოდ კორექტი და უ-
კმობათა ვის ქეოლია. რადგანაც ზოგი-
ერთი იძლეუბული შეიქნენ დასიდან
გამოსულიყენ, საქონილ დაინახეს
რომ საზოგადოების მოსაზრებლად ერთი ან
ორი წარმოდგენა ვაგონით, და ეს
ვეფხე არ იყოს დიდი დანაშაულო-
ბა.

მანეთიკლებზე რომ საყველ-
რობთ, რატომ იმასაც არ მოახსენებთ
საზოგადოებას, თუ ვინ არის მისი მი-
ხეზი ნუ დათვიყენთ რომ მღრეი
წყაროს სათავეშივე უნდა გამოწერ-
თ, ითრემ ბოლოში რამდენიც უნდა
ჰყარით შაბი, ევლარ ვასწერს.

24 რვემებს.
კ. ანაშაქი.

